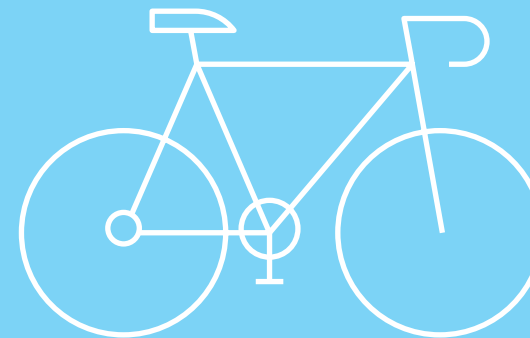

ALUMINIUM

01

MATERIAŁY DLA OSOBY PROWADZĄCEJ

RAMY TEMATU

Dla własnego komfortu pracy, ale również po to, żeby dzieci dobrze się czuły i mogły jak najlepiej skorzystać z zajęć, zalecamy, by liczba dzieci nie przekraczała 12 osób.

Będziemy wspólnie z dziećmi w wieku przedszkolnym i tymi, które dopiero zaczęły chodzić do szkoły, ustalać jak aluminium można w nieskończoność wykorzystywać. Bardzo ważne, żebyśmy swoją mową ciała, zadawanymi w trakcie zajęć pytaniami czy prowadzonymi rozmowami, pokazywali nasze zainteresowanie tym co dzieci robią. Dorosły powinien pamiętać, że na tym etapie nie ma złych i dobrych odpowiedzi. Każda odpowiedź powinna być dostrzeżona, każde zaangażowanie dziecka w zabawę – choćby przez mrugnięcie okiem w stronę dziecka – zaakceptowane.

Nie powinniśmy zmuszać dzieci do brania udziału w proponowanych przez nas aktywnościach. Wszystkie dzieci zapraszamy do zabawy, ale szanujemy wybór tych, które z nieznanymi nam powodów rezygnują. Proponujemy, żeby oprócz miejsca, w którym będziemy się bawić wg pomysłów prowadzącego, wygospodarować miejsce (najlepiej na podłodze), gdzie dzieci będą miały dostęp do zawartości EkoPaki (np.: kolorowanek). W każdej chwili będą mogły skorzystać z tej alternatywy.

Może ktoś z Was powiedzieć: ten warsztat to nie dla mnie. Dzieci w tym wieku – są za małe i nie mają bezpośredniego dostępu w bibliotece do aluminium, poza tym nie zajmujemy się segregowaniem aluminium... Jednak w rozmowie z dziećmi, pytaniu ich o zdanie oraz podejmowaniu z nimi działań chodzi o dostrzeżenie, że dzieci w sprawach związanych np.: z szeroko rozumianą ekologią, mogą mieć swoje przemyślenia i pomysły. Pytanie dzieci, analizowanie za i przeciw, branie pod uwagę ich odpowiedzi, buduje poczucie wartości, pobudza aktywność i chęć do działania. Jeśli jest w Was ciekawość na to, co zaproponują dzieci, to znaczy, że możecie wspólnie z nimi próbować zmieniać świat na lepszy.

Oprócz celu spotkania bardzo ważne jest, żeby osoba prowadząca ustaliła z dziećmi podstawowe zasady, które będą obowiązywać na spotkaniu. Proponowaną przez nas zasadą jest danie dzieciom możliwości zabawy lub pracy przedmiotem, który wybrały do momentu, kiedy skończy się ich zainteresowanie tą zabawką albo narzędziem. W momencie, gdy ktoś chciałby zacząć bawić się lub pracować używając przedmiotu, którego ktoś aktualnie używa, musi poczekać lub wziąć coś w zamian. Może też próbować dogadać się z osobą, która ma ten przedmiot. Prowadzący może proponować rozwiązania czasowe: jakiś przedmiot można używać przez określony czas wyznaczany np. klepsydrą.

SCENARIUSZ 2

autorka: Urszula Zimoląg | Fundacja Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego

Cele warsztatu:

- poznanie czym jest aluminium i gdzie występuje
- poznanie pochodzenia aluminium
- określenie cech przedmiotów wykonanych z aluminium
- pokazanie możliwości wielokrotnego przetwarzania aluminium
- stworzenie mapy mentalnej dotyczącej aluminium

Przebieg warsztatu: Ok. 60 min. | Grupa: 12 dzieci

Rytm spotkania

1. Początek spotkania (10 min.)
 - Dzieci przychodzą na spotkanie
 - Zabawy swobodne dzieci
 - Powitanie w kręgu
2. Zabawy z dziećmi inspirowane przez dorosłego (35 min.)
3. Swobodna zabawa (10 min.)
4. Pożegnanie (5 min.)

Ad 1

Zanim do biblioteki przyjdą na zajęcia wszystkie dzieci i będziemy mogli przywitać się, pierwszych małych gości, warto zaprosić w miejsce, gdzie mamy rozłożone przedmioty z EkoPaki. Informujemy dzieci, że mogą rozpocząć zabawę używając do tego udostępnionych przedmiotów.

Ad 2

Poznajemy – co to w ogóle jest aluminium?

CO BĘDZIE POTRZEBNE: KOLOROWANKA – LABIRYNT Z EKO PAKI, DUŻA, CZYSTA KARTKA PAPIERU I MAZAKI DO TWORZENIA MAPY MENTALNEJ.

O ile w poprzednich EkoPakach mieliśmy do czynienia z pojęciami, które dzieci znały (papier, drewno, tworzywa sztuczne), o tyle w przypadku aluminium dzieci mogą nie znać nazwy, nie wiedzieć co to jest. Niektóre z nich pewnie będą kojarzyły aluminium z folią, w którą rodzice zawijają kanapki lub która znajduje się na czekoladzie. W tej części spotkania można wyjaśnić dzieciom czym jest i skąd pochodzi aluminium.

Na początku warto powiedzieć dzieciom, że podczas zajęć będziemy się zajmować surowcem o bardzo charakterystycznej nazwie – aluminium. Zapytaj dzieci czy spotkały się z taką nazwą i czy np. potrafią ją wypowiedzieć. Na kartce, litera po literze zapiszecie w środku to niełatwe słowo. Wokół niego będziecie dopisywać informacje i wnioski, które pojawiają się podczas zajęć.

Co to jest aluminium? Skąd się bierze? Do czego służy?

Razem spróbujcie się tego dowiedzieć i zapisywać informacje na mapie mentalnej wokół słowa „aluminium”.

Rozłóż w widocznym miejscu lub przekaż każdemu dziecku kolorowankę-labirynt z EkoPaki.

- Zapytaj, co dzieci widzą na pierwszych dwóch obrazkach na samej górze. Ta część kolorowanki udzieli odpowiedzi dzieciom na pytanie skąd się bierze aluminium. Wyjaśnij, że boksyt, czyli rudy aluminium są wydobywane w kopalniach.
- Co dzieje się dalej z wydobytym boksytem? Co to za budynek widoczny w środkowej części labiryntu? Wyjaśnij, że jest to huta, w której rudy aluminium są przetapiane w sztabki.
- Do czego są potrzebne sztabki? Odpowie na to dolna część kolorowanki – w fabryce sztabki są przerabiane na różnego rodzaju przedmioty. Nazwijcie je wspólnie.

Obserwujemy i opisujemy

CO BĘDZIE POTRZEBNE: KOLOROWANKA Z EKOPAKI-MIASTECZKO, FOLIA ALUMINIOWA, SPINACZE, PUSZKA, WAGA, LUPA.

Połóż przed dziećmi folię aluminiową, spinacze i klipsy, puszkę. Poproś dzieci, żeby nazwały te przedmioty. Zaznacz, że wszystkie zostały wykonane w całości lub w części z metalu, w tym z aluminium. Następnie zachęć je, żeby wzięły je do ręki, uważnie obejrzały, zważyły w dłoni lub na wadze. Rolą dzieci jest szczegółowa obserwacja przedmiotów, a Twoją słuchanie co dzieci mówią i robią. Po chwili poproś, by po kolei dzieci mówiły jakie cechy mają przedmioty wykonane z aluminium. Zapisuj wypowiedzi na kartce i postaraj się odwoływać również do tego, co dzieci mówiły podczas obserwacji.

Po drugiej części zajęć na waszej mapie powinny pojawić się już informacje o tym skąd bierze się aluminium oraz jakie są przedmioty wykonane z aluminium i innych metali. Czas poszerzyć informacje o tym, co jest wykonywane z aluminium. Pomoże w tym kolorowanka z EkoPaki. Umieść ją w widocznym dla wszystkich miejscu i poproś dzieci, żeby wymieniły wszystkie przedmioty, które ich zdaniem są z aluminium. Dopiszcie je do mapy mentalnej. Pomoc i wyjaśnienia odnajdziesz w ulotce dołączonej do EkoPaki oraz w megakolorowance „Aluminiowe miasteczko” Przeglądając się kolejnym elementom, które są wykonane z aluminium dopiszcie cechy przedmiotów do mapy mentalnej.

Przy tej okazji możesz zaproponować dzieciom także zabawę w tworzenie krzyżówki i szukanie odpowiednich słów. Cechy przedmiotów lub same nazwy niech utworzą hasło ALUMINIUM, np.

B	L	A	S	K															
		K	L	I	P	S													
				U	Ż	Y	T	K	O	W	Y								
S	A	M	O	L	O	T													

itd.

Doświadczamy

CO BĘDZIE POTRZEBNE: PRZEDMIOTY WYKONANE Z ALUMINIUM, ZAWARTOŚĆ EKOPAKI.

Wiemy już jakie przedmioty są wykonane z aluminium, gdzie się mogą znajdować i do czego służą. Pora na zabawę! W tej części możesz zaproponować grupie różne aktywności:

1. Budowę aluminiowego miasteczka z kolorowanki lub Waszej miejscowości
2. Zabawę w wytwórnę produktów z aluminium przypisanych do różnych kategorii:
 - a) Biuro – klipsy, spinacze, klamki, obudowa komputera, telefonu
 - b) Transport – pociągi, samoloty, rowery, samochody, śrubki
 - c) Kuchnia – tacki, naczynia do gotowania, sztucce, puszki na napoje i żywność.
3. Budowę maszyn do kopalni boksytu (wykorzystując klipsy, spinacze, elementy z zestawu do budowy machin i ludzików)

Możesz także połączyć te aktywności i zaprosić dzieci, by same wybrały, w której grupie chcą się znaleźć. Ważny jest twój komentarz do działań i zadawane pytania, które naprowadzą dzieci na wniosek: aluminium można przetwarzać prawie w nieskończoność i warto to robić, bo wydobywanie jest bardzo kosztowne i czasochłonne, a zasoby nie odnawiają się.

Wyciągamy wnioski

Jeśli zdecydujecie się na budowę maszyn do kopalni, zwracaj uwagę dzieci na to, jak dużo czasu poświęcają na ich przygotowanie. Do każdego wydobywania potrzeba kolejnych zasobów sprzętowych. Kiedy kopalnia już ruszy, a rudy aluminium np. w postaci kulek folii aluminiowej skończą się, poświęć chwilę temu, jak wygląda „plac” po wydobywaniu. Taka ingerencja w środowisko nigdy nie pozostaje bez echa.

Jeśli dzieci będą tworzyć miasteczko lub sprzęty z aluminium, powtórzy się pewnie sytuacja podobna do zabawy z zajęć o tworzywach sztucznych – zabraknie sztabek aluminium, ponieważ zasoby skończą się. Zwróć uwagę na to, że niepotrzebne sprzęty wykonane z folii można rozprostować i zrobić coś innego. Tak samo działa to w recyklingu aluminium – zużyte puszki można przetworzyć na kolejne sprzęty.

Ad 3

Zakończenie:

Przyjrzyjcie się jeszcze raz i odczytajcie zapisy z mapy mentalnej.

Zgromadźcie w jednym miejscu sprzęty wykonane z aluminium: te prawdziwe i te wytworzone przez dzieci. Zdecydujcie, czy chcecie je zachować, czy też wykorzystać do stworzenia czegoś nowego. Sprawdźcie, czy są rzeczy, które nie nadają się już do zabawy i jeśli takie znajdziecie, pamiętajcie o wyrzuceniu do odpowiedniego pojemnika.

Na podsumowanie wszystkich spotkań z EkoPaką możesz zaproponować jeszcze zabawę w odszukiwanie w bibliotece przedmiotów wykonanych z drewna, papieru, tworzyw sztucznych i aluminium. Czy dzieci będą potrafiły powiedzieć, które surowce są odnawialne, a które nie?